

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nax. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 38.

Brașov, Joi 19 Februarie (3 Martie).

1904.

Acțiunea guvernului.

Erî s'a redeschis camera ungară. S'a ținut o scurtă ședință, în care nu s'a petrecut nimic deosebit. După ședință ministru-președinte Tisza a avut o convorbire cu conducătorul noului grup, care în timpul din urmă a condus obstrucțiunea, cu Francisc Szederkenyi.

Și-a dat silința primul ministru de a stabili o înțelegere cu nimitul deputat în scopul de a se curma obstrucțiunea. Se credea că și cei din grupul Ugron-Szederkenyi ar dori o înțelegere cu șeful guvernului, ca să se potă retrage în mod onorific.

Correspondentul din Budapesta al diarului „N. fr. Presse“, cel de ordinar foarte bine informat și despre cele ce se petrec pe după culise, scrise numai cu două zile înainte: „Ugron cu fidelii săi și dacă, ar voi, nu mai pot să desarmeze. Ei vor ceva cu totul alta: vor să fie violența spre a puté scăpa de situațiunea penibilă, în care au ajuns“.

Resultatul conferenței, ce a avut-o ministru-președinte cu Szederkenyi, adevărate partea primă a părerii correspondentului diarului vienes. În adevăr că șeful grupului extrem obstrucționist declară, că ei au de cuget a continua lupta cu cea mai mare energie. Ceea-ce a întreprins însă Szederkenyi după ce s'a despărțit de primul ministru, nu indică nicăcum, că el cu ai săi ar privi situațiunea, în care se află, de precară și penibilă. Din contră dovedește, că au multă speranță, că vor reuși a ațita din nou totă opozițiunea în contra guvernului și că vor reuși astfel încă să răstórne ministerul Tisza.

Tisza adevă în convorbirea amintită a amenințat pe obstrucționisti că, dacă nu vor ceda, se va vedé constrins de a întrebuița toate mijlocele „constituționale“ ce-i stau la dispozițiune „spre a înfrânge obstrucțiunea și a salva țera“.

Luând la cunoștință acesta amenințare, Szederkenyi îndată s'a consultat cu mai mulți membri de frunte ai partidelor opoziționale și aceștia toți au declarat, că îndată ce guvernul va încerca a modifica regulamentul camerei, totă opozițiunea cu disidenții naționali (apponyisti) cu tot îi va face cea mai hotărâtă rezistență.

Chiar și cei din partidul lui Kossuth au făcut în privința acesta cele mai hotărâte declarațiuni. deși căpetenia lor scrisese c'o zi mai înainte în „Egyetértés“: „...Facă obstrucționisti ceea ce le dictéză conștiința, noi însă dorim cu totă puterea sufletului nostru de a ne implini datoria ca partidul independenței și a procede ca opozițiune trezvie, tare și credincioasă principilor sale...“

Etă cum stă dér situațiunea după sesiunea delegațiunilor. Tisza tr-bue să ia acum o pozițiune foarte clară și hotărâtă vrënd nevrënd,

dacă nu are de gând a se retrage. Foile lui au și anunțat erî, că cel mult Sâmbătă, ce vine, guvernul va ieși la ivelă cu proiectele lui de lege, cari de-oparte tind a asigura așa numitele necesități ale statului, de altă parte, fără a restringe libertatea cuvântului (?), vor introduce restricțiuni numai cu privire la obstrucțiunea tehnică.

Correspondentul diarului vienes amintit mai vrea să scie, că guvernul are de gând a presenta camerei deja astăzi séu mâne un șir de noue proiecte de lege, precum legea despre stipendiile militare, care întrece toate așteptările puse în ea, apoi legea de investițiuni, pentru cari sunt destinate peste 300 milioane, legea de imputernicire a guvernului ca să începă negociarea pentru tratatul comercial cu Germania ș. a.

Așa-dér nu va fi puțină bătaia de cap și munca, ce va trebui să o presteze guvernul zilele aceste și, mai mult ca până acum, este în joc ađi poziția sa proprie, grava cestiune de a rămâne la putere, séu a se retrage. Acțiunea plănuită de Tisza pôte produce o reacțiune, care să frângă gâtul cabinetulul séu.

Brașov, 19 Februarie v.

Noul tarif vamal român. În ședința Senatului de la 17 Febr. st. v. ministru de finanțe d-l Emil Costinescu a depus pe biroul camerei proiectul de lege pentru stabilirea unui nou tarif al drep-turilor de vamă. Acest tarif cuprinde 874 articole. Ministru de finanțe a rugat pe deputați să cetescă cu atențiune espunerea de motive, căci voește — dise — se fie combătut pentru cele ce le-a spus, nu pentru cele ce nu le-a spus.

Tot-odată a propus, ca numindu-se câte trei delegați de fie-care secțiune, să se formeze un comitet de delegați compus din 21 membri, care să desbată tariful. Propunerea s'a primit.

Mandatul lui Lutz Korodi. În ședința de erî, 1 Martie, a dietei ungare, președintele anunță, că deputatul Brașovului Lutz Korodi i-a adresat din Berlin o scrisóre în care declară, că își depune mandatul. Acestă scrisóre fiind însă redactată în așa termini, încât nu se pôte (!) ceti în dietă, președintele a fost necesitat a o inapoia d-lui Korodi prin ambasadorul austro-ungar Szögyényi-Marich din Berlin, ér depunerea mandatului lui Korodi să ia pur și simplu la cunoștință.

Tripla alianță. Diarelor berlinese li-se anunță din Roma, că cancelarul german Bülow va avé la Pasci o întâlnire cu ministru de externe italian Tiloni, stabilind o întâlnire a împératului Wilhelm și a regelui Victor Emanuel într'un port din Mediterană. Acelorași diare li-se anunță, că puterile triplei alianțe au stabilit o formală înțelegere între ele cu privire la cestiunea balcanică.

Redeschiderea dietei.

Dupa o vacanță de patru săptămâni s'a redeschis erî, Marti, dieta ungară. Deputații s'au prezentat în mare număr. Ședința a fost numai formală, întrucât s'a stabilit ordinea de zi pentru ședința de ađi Mercuri: *continuarea discuțiunei asupra proiectului de recruți.*

Comisiunea de incompatibilitate a prezentat între altele decisiunea ei în afacerea incompatibilității deputatului conte Khuen-Hedervary, la care a luat cuvântul Polonyi, cerénd ca decisiunea să fie pusă la ordinea zilei, de-orece personalitatea contelui Hedervary s'a adus în combinație la postul de ministru pe lângă persóna Maj. Sale. Contele Tisza a rugat camera, ca prin reimpătrărea unei afaceri rezolvite deja, să nu se mai întârzie lucrarea camerei.

De-odată cu deschiderea dietei s'a deschis și seria combinațiunilor și prognoselor asupra celor ce au să urmeze.

Diarele ce se pretind bine informate asigură, că ministru președinte Tisza va presenta camerei o serie întrégă de proiecte de legi, anume: în cestiunea stipendiilor pentru școlele militare, în cestiunea sistemisării salariilor funcționarilor de stat, a funcționarilor din administrație și a notarilor de cere și comunali. Guvernul va mai presenta și un proiect de lege cu privire la sistemisarea salariului profesorilor și învățătorilor confesionali, sistemisare pe care ministru de culte și instrucțiune publică Berzeviczy vré s'o condiționeze de *predarea mai cu succes a limbii maghiare în școlele confesionale.* — Cu alte cuvinte, Berzeviczy le spune confesionaliilor: Vă dau bani, vă „ajuterez“, însă numai dacă veți învăța unguresce așa cum vréu eu!

Și se mai dice, că în ședința de Joi ministru președinte Tisza va lua cuvântul pentru a soma ultima-óră pe obstrucționisti de a se astimpéra și a desarma, că de unde nu: fulger și trăsnet pe capetele lor.

O scire telegrafică din Budapesta cu data de erî, ne și spune, că contele Tisza s'a dus la Ferdinand Szederkenyi, presidentul grupului ugronist obstrucționist, și i-a spus rupt ales, că *dacă până Sâmbătă nu va înceta obstrucția, are să useze de mijloce extraordinare pentru a o înfrânge.* Și de-orece Szederkenyi cu ai săi, nu au de gând a desarma, ci d'impotrivă a continua cu aceeași înverșunare lupta, avem să ne așteptăm la lucruri interesante pe săptămâna viitoare.

Nu scim apoi, dacă serios, séu numai pentru a arunca nisip în ochii „națiunei“, partidul lui Kossuth ține să revină la „sentimente mai bune“. Kossuthisti au ținut erî o conferență în care Geza Polonyi a reflectat asupra atingerii ce s'a adus dreptului public ungar în delegațiuni, și a declarat, că are să le aducă înaintea dietei. Tot-odată Polonyi a mai declarat, că *dacă Tisza va umbla cu gândul de a forța modificări în regulamentul camerei, partidul va desfășura rezistența cea mai mare în contra acestor încercări.*

Se va începe, deci, érăși lupta în dietă: Tisza c'un nou plan de atac, opoziția cu armele vechi — obstrucția.

Literatură și sciință.

Sistema ortografică a limbii române

de
Nic. Densușianu.
II.)

Sistema ortografică, ast-fel cum s'a votat de Academia română în sesiunile anilor 1880—1895, stabilește în general numai principiile, ce sunt destinate spre a aduce o ordine în scriere și o uniformitate în limbă. În unele privințe însă, aceste reguli pot să lase în nesigurantă pe cei ce ar voi să le aplice. Cu deosebire preceptele Academiei nu sunt ilustrate cu exemple suficiente, și de aici dificultățile, ce se presintă adese-ori, spre a cunoșce, care este forma corectă ortografică după principiile, ce le formulase și adoptase Academia.

Fără îndoieală, că orî-ce legiuire, care stabilește reguli generale, nu pôte să prevédă toate ipotezele particulare, ce se ivesc în aplicarea principiilor și astfel rămâne tot-de-una, ca lacunele, ce pot să existe să fie suplinite prin luminile, ce le da spiritalul legii, prin scopul ce-l urmărește legiuitorul.

Tot ast-fel și cu regulile ortografice ale Academiei române.

Aci rămâne în sarcina celor ce au misiunea să răspândescă instrucțiunea, ca să aplice aceste principii, să afle soluțiunile pentru diferitele probleme, să realizeze intențiunile, de cari a fost inspirată Academia, ca autoritate legiuitoare în materie de limbă, fiind-că — repetăm — orî cât de substanțiale și orî cât de clare vor fi dispozițiunile unui legiuitoriu, ele totuși au trebuință ca să fie interpretate în practică.

Mărturisim însă, că în această privință de la anul 1880 și până astăzi s'a făcut foarte puțin. Regulele de ortografiă ale Academiei au rămas, putem dice, înmormântate în volumele Analelor sale.

Publicațiunile noastre literare, precum și scrierile noastre didactice, s'au ocupat foarte puțin cu studiul cestiunilor mai mari de ortografiă, au cercat foarte puțin ca să apretieze valorea acestor reguli fundamentale ale modului nostru de scriere, să tragă consecințele din principiile emise, să arete dificultățile, ce pôte să le presente o sistemă, orî alta, ortografică, pentru gramatică, pentru popor, pentru cei ce voiesc să învețe, orî să ne cunoșcă limba, și în fine ce trebuie să evităm, ca să nu părăsim limba vechiă, să nu schimbăm direcțiunea limbii literare și să nu ajungem la o limbă nouă în scris.

Și consecința este, că Academia nu are astăzi un material de ajuns desbătut, cernut și tot-o-dată fecund în rezultatele sale folositoare, spre a se puté orienta atunci, când va fi chemată să sancționeze, orî să dea o nouă soluțiune problemelor ortografice.

Noi vom recapitula aici în parte fierele din aceste reguli. Vom espune ca-surile dubioase și vom cere a aplica în cestiunile dificile, nu păreriile noastre — fiind-că facem aici numai o simplă espun-

) A se vedé N-rii 216, 247, 248, ai „Gazetei Transilvâniei“ din 1903. în cari a apărut partea I

nerie istorică — ci vom cerca să mergem pe urmele Academiei, având în vedere principiile ortografice, ce rezultă din spiritul deciziunilor sale.

Singurul scop, ce-l avem aici înaintea noastră, și la care va trebui să tindem cu toții, este de a vedea odată realizate dorințele și cugetările, de cari erau însuflețită literatură română încă în a doua jumătate a secolului XVIII-lea, principiile, pentru cari își consecrase viața lor atât bărbai luminați din secolul al XIX-lea: de a înfățișa limba poporului român în adevărata sa fisionomie, de a pune temelul unității de limbă prin unitatea în modul de scriere, de a ridica importanța limbii române în fața lumii civilizate, de a-i deschide calea adevăratei culturii, și a înlesni astfel mersul ei în afară.²⁾

Dacă însă câte-odată noi vom esprima și alte păreri, dacă vom cerca să punem în lumină și alte considerațiuni de cât acele, ce par a rezulta din deciziunile Academiei, acesta o facem numai conduși de dorința de a se păstra caracterul esențial al limbii române ca o limbă populară latină, de a nu rumpe cu religionea, ce am avut-o totdeauna pentru înalta origine a limbii noastre, de a-i da și în viitorul o dezvoltare conformă cu legile sale istorice, fiindcă limba este națiunea, și când o limbă se distruge, se distruge și poporul.

După rezoluțiunile, ce le votase Academia în sesiunile de la 1880—1881:

„1) *Literele latine y, ph, th, qu și k, nu se vor întrebuința în scrierea română, cu excepțiune pentru numele proprii și cuvintele străine neasimilate, d. e. Quinilian, Ypsilanti, Kalium.*”

Er Comisiunea ortografică se exprimă ast-fel: *y, ph, th*, nu se reproduc, ci se pun în locul lor *i, f și t.*³⁾

Vom vorbi aici în particular despre aceste litere, și combinațiunile de litere, escluse din alfabetul român.

Vechii autori latini erau de părere, că litera *y* a fost împrumutată de la Greci. De fapt însă, acest caracter grafic nu este grecesc. Litera *Y*, ne apare pe monetele bătute în Dacia încă înainte de estensiunea dominațiunii romane în aceste părți, și este întrebuințată pe aceste monete, chiar în cuvintele, ce nu sunt scrise grecesc.⁴⁾

Y este o vechiă literă pelasgă (său proto-latină) și avea valoarea unui *u* (*v*).

Tot cu acest sunet o înfățișau autorii latini scriind: *satyra* și *satura*, *Sylla* și *Sulla*. Er Ennius, după-cum ne spune Cicero, scria *Burrus* în loc de *Pyrrhus* și *Bruges* în loc de *Phryges*.⁵⁾

Grecii de altă parte reprezentau pe *u* al Pelasgilor său Latinilor prin *v* (*y*), scriind *φυγή* (fuga), *βουκάνη* (bucina).

În limba poporului român încă se exprimă *u*, unde Grecii scriau *v* (*y*), d. e. martur (*μαρτυρ*), mărturiă (*μαρτυρία*).

²⁾ În această privință Petru Maior se exprimă ast-fel în prefața *Lexiconului românesc* tipărit la Buda în anul 1825:

„Trei-deci și nouă de ani au trecut de când Gramaticii Românilor discută între sine despre ortografia română său latino-valachă. După cum toți aceștia sunt de acord între sine să elimineze din domeniul literaturii române literele cirile, ca-l aruncară un întunec atît de gros asupra limbii române și să restituie caracterele latine strămoșesci în drepturile lor pierdute, tot astfel încă de mai mult timp ne îndemnăm și literații străini, doritori de a avea legătură literară mai strînsă cu Românii, însă cu ce fel de ortografie să se urmeze, dacă introducem literele latine, până acum nu s'a putut stabili”, etc.

³⁾ *Analele Academiei române*, Seria II. Tom. II. Sect. I. p. 40.

⁴⁾ Această literă avea tot-o dată la Greci și o valoare mistică. Ea reprezenta viața omenescă. Se presupunea, că a fost formată de filosoful Pythagora din Samos, născut pe la a. 582 a. Chr. Trunchiul literel, său liniura de desupt, însemnă prima etate a omului, care nu se caracterizează nici pînă în vîrstă, nici prin vîrsta. Dela jumete în sus încep două căi diferite, una în dreapta, alta în stînga, și care conduc la viața fericită, cea din stînga mai ușoară, dar care duce la cădere și perire (*Isidori Etymologiarum lib. I 3. 7. 8*).

⁵⁾ *Ciceronis Orator*, cap. 48.

Astăzi însă litera *y* se pronunță în general ca *i*: misterii (*μυστήριον*), sintesă (*σύνθεσις*), stil (*σῆλος*), și prin urmare ca semn grafic, fie pentru sunetul *u*, fie pentru sunetul *i*, este de prisos în limba română.

Vom înlocui așa dar pe *y* cu *i* în toate cuvintele de origine grecescă, cari au fost adoptate în literatura română, fie ca termeni științifici, fie ca termeni didactici, și vom scrie: igienă, imn, hidrografiă, simbol, simetrie, sinod, er nu igienă, hydrographiă, synod etc.

Literele combinate *ph* reprezintă pe *φ* grecesc, un sunet, care se exprima cu buzele mai închise de cât *f* al latinilor, și care avea la început valoarea unui *p* cu aspirațiune, după cum rezultă din împrejurarea, că autorii latini reprezentau pe acest *φ* al Grecilor prin literele *ph*. În limba română acest sunet nu există, precum nici în limbile neolatine, prin urmare vom înlocui pe *ph*, său pe *φ* grecesc, cu *f* în toate cuvintele formate din elemente grecesci, și cari au fost adoptate în limba și literatura română. Vom scrie așa dar: filologie, filosofie, fizică, geografie, tipografie, telegraf, er nu philologia, philosophia etc.

La aceeași categorie de sunete străine aparține și litera combinată *th*, care corespunde la *θ* (theta) al Grecilor, un *t* cu aspirațiune, pe care limba română nu-l are. Vom scrie ast-fel: teatru, temă, teză, teorie, Ateneu, și nici de cum: theatru, themă etc.

(Va urma.)

Răsboiul.

Port-Arthur.

Agencia telegrafică rusescă primesce de la corespondentul său din Port Arthur o lungă telegramă cu data de 28 Febr. Etă ce se țice în această telegramă:

Generalul Stössel a dat un ordin de război în care face atenție pe apărătorii cetății și ai fortificațiilor, precum și pe locuitorii, că Japonesele consideră ocuparea Portului Arthur ca o cestiune de onoare națională. Din atacurile îndrjite ale Japonesele și din bombardarea diferitelor gofuri, reiese, că intenția inamicului este de a debarca pe țerm și de a încerca să ia în stăpînire fortăreața, er în cas de zădărniciere a planului lor, Japonesele au de gînd să distrugă linia ferată.

Inimicul -- urmăză telegrama -- se înșală însă. Trupele rusesci știu, și populațiunea încă trebuie să știe, că noi nu ne vom retrage, vom lupta pînă la ultimul picur de sînge, și nici odată nu se va da un ordin de retragere. Generalul Stössel avertisză pe cei cari sunt mai puțin curajoși și pe toți locuitorii, să fie convinși, că lupta se va purta pe viață, pe mörte. Cel ce vrea să plece, ca să încunjure lupte, nu se va pute refugia.

Cale de scăpare nu există. De trei părți suntem încunjurați de mare. În a patra parte vor ave în față pe inamic. Nu rămăne, decî, decăt lupta.

Din ordinul acesta reiese, că Rușii se așteptă la blocarea și asediarea portului și că se pregătesc de luptă mare.

După scirile mai noue în luptele navale de la 25 și 26 Februarie, două vase mari de răsboi japoneze au fost grav avariate, încât a trebuit să fie duse la Nagasaki pentru a fi reparate.

Vasul rusesc „*R. Ivisan*”, care a avut rol principal în respingerea atacurilor japoneze, numai de silă stă la intrarea portului, fiind că în urma stricăciunilor ce le-a suferit în lupta de la 8 Februarie, vasul n'a putut fi dus în interiorul portului. Dér și așa cum e. face escelente servicii, el constituie un fel de bastion puternic cu tunurile sale cele mari.

Situațiunea pe uscat.

Evenimentele pe uscat încă se desfășură cu mare grabă din ambele părți.

Prima luptă pe uscat s'a dat deja la 26 Februarie spre nord de Ping-iang. O sotnie de Cazaci a plecat din Andsu (Corea) spre Seul; infanteria japoneză însă i-a aținut calea și a respins'o.

După scirile mai noue trupe rusesci din ce în ce mai numeroase trec fluviul Yalu, dér mai ales se concentrează la partea nordică a rîului, unde așteptă atacul din partea inamicului. Cu toate acestea nici

Rușii, nici Japonesele n'au concentrate încă forțe atît de însemnate, încât să încerce un atac mai mare cu sorți de isbăndă.

Diarului „*Express*” din Londra i-se comunică din Oemulpo, că săptămăna trecută 30.000 de Ruși au trecut Yalu în Corea și că se așteptă o luptă mai mare.

„*Berliner Tagblatt*” primesce din Petersburg informațiunea, că concentrarea Rușilor merge încet înainte. Pe calea ferată siberiană se transportă zilnic 5000 de soldați, în timp de 20 zile Rusia va transporta 100.000. Peste 4 săptămăni Rusia va fi complet înarmată și capabilă de operațiuni serioase în Manchuria și Corea.

Țarul pe cîmpul de răsboi.

Din Petersburg se vestesce, că Țarul Nicolae și-ar fi exprimat dorința de a merge pe cîmpul de răsboi, ca prin prezența sa să încurajeze trupele. Se crede însă că medicii, avînd în vedere starea sănătății lui, îl vor desfătuși și nu-i vor recomanda să facă o călătorie atît de lungă și obositore.

Blocarea Wladivostokului.

S'a răspăndit din sorginte englesă scirea, că Japonesele au început blocarea Wladivostokului. Din sorginte oficiosă rusescă însă scirea acesta nu se confirmă. Tot așa se desminte scirea despre debarcarea Japonesele în golful Possiet.

Flota rusescă la Dardanele.

Din Constantinopol se telegrafiază, că în urma cererii Rusiei, Sultanul a declarat, că va da autorizație pentru trecerea flotei rusesci prin Dardanele, decăt Rusia va da Turciei tot concursul său în Peninsula balcanică. Se țice, că Rusia va trimite 10 crucișătoare, 10 contra-torpilore și 20 torpilore, cari sub pavilion comercial vor trece toate într'o noapte Dardanelele.

Mobilisări rusesci.

În Polonia rusescă se mobilisază 40.000 soldați, cari vor fi trimiși în Extremul Orient.

În șantierele din Petersburg se construiesc 10 vase de răsboi submarine.

Se adună milioane de ruble pentru sporirea flotei. Numai de la comercianți s'au adunat pînă acum 50 de milioane ruble.

Din Mukden (Manchuria) se anunță, că statul major al cartierului general a luat dispozițiunile pentru formarea unui corp de armată, care să fie trimis la fluviul Yalu. Rușii speră, că cu aceste forțe noue se va pute împiedeca înaintarea grosului armatei japoneze concentrate în nordul Coreei.

Din Archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș.

— Fine. —

Deci autorul articolului memorat din „Unirea” are să știe, că „lipsa absolută” e motorul lamentărilor preoției române unite, și mai cu seamă a acelei din Archidieceasă, și suspiciunea, că „tânguirile acelor lamentări”, — cari nu au avut în vedere alt-ceva decăt binele și iubirea bisericii și a neamului lor — ar fi invidia, o respingem ca pe o suspiciune nedemnă.

D-l autor vine și în contradicere cu sine însuși: Anume la începutul articolului afirmă, că și „Unirea” are colonele deschise pentru discutarea cestiunei congreui, apoi la finea articolului avertisză și reproșeză în termenii ofensători pe „lamentători”, că suspiciunile lor față de modul cum își câștigă cei împărtășiți ajutor de stat, sunt netemeinice. La atăta tot nu ne-am așteptat, ca cineva într'un articol de fond să scuse procederea condamabilă a câștigării ajutorului de stat, și prin această indirect să deschidă pentru viitor aceleia pörta și mai largă; cu atăta mai vörtoș nu, căci știu pozitiv, că procederea de ați a preoției de a-și câștiga ajutor de stat, e förte cunoscută cercurilor „Unirei”; er apoi pe cei ce „lamenteză” în contra acelei proceduri demoralisătoare, îi recerecă: „Să aibă pacea internă și împăcată conștiința, că și au făcut datorința de preoți și stégul sub care chieamați sunt să lupte, nu l'au părăsit, nici nu l'au tradat” — și termină cu acestea apostofări la adresa lamentatorilor: „Acestea sunt calitățile unuia de-

vărat preot și om de caracter, lamentările sunt însușirile unui spirit moleșit, timid și fără bărbăție”.

La acestea caracterisări nedemne pentru öneni de bine, întreb pe d-l autor: Öre decăt un preot își iubesc biserica și némul său cu totă căldura sufletului său, — și își implinesce cu conștiințiositate datorințele sale față de acelea, — să pörta cu deferență, stimă și respectul cuvenit în toate atingerile sale atăt față de mai marii săi — pe cari nu i-a supărat în totă viața sa nici cu viața sa privată, nici cu cea oficiosă, cât și față de colegii săi, — suferă chiar și calumnii și prigoniri de la adversari pentru statornicia sa în apărarea spirituală și materială a poporului încredințat păstoririi sale, dér are curagiul a „lamenta” pe drept în contra unei proceduri revoltătoare și nedrepte: e acela „spirit moleșit, timid și fără bărbăție”? *Frumosă* răsplată! A sufoca pentru moment, cu atari caracterisări, în preoți sentimente nobile, și a-i disgesta, e posibil, dér nu e nici frumos, nici consult.

Autorul articolului „în principiu contra unei congreue grase” și cu provocare la preoției din Bucovina, devine förte suspect și enigmatic; pentru-că nu dă absolut nici o orientare preoției române unite, că ce înțelege d-sa sub „congruă grasă”. La tēma d-sale „că acesta va ave urmări și mai funeste” în ce privesc raporturile dintre păstorul credincios și turma sa, — decăt temerea e întru adevăr sinceră și si-o crede basată în vederea raporturilor existente între preoției română ortodoxă din Bucovina și credincioșii săi, și d-l autor nu mai are și altă tēma latentă — neesprimată, — 'mî permit a reflecta în următoarele:

Eu sunt de opiniune, că cu cât un preot e situat în împrejurări materiale mai bune, cu atăt va ave și liniștea sufletescă și conștiința datorinții mai mare, ca să lucreze din totă puterile pentru biserica, școala și némul său și nu va fi constrîns a fi un „spirit moleșit, timid și fără bărbăție” în fața adversarilor săi politici și a masei ignorante „Moleșirea, timiditatea și nebărbăția” sunt rezultatul luptelor amare și grele ce pörta ați preoției română unită pentru existență. O sorte materială demnă de un preot ce absolvă 8 clase gimnasiale, maturisază, percurge cu rezultat eminent 4 ani la facultatea teologică, cređa d-l autor, că nu numai nu are să slăbescă „raporturile dintre păstorul credincios și turma sa”, ci chiar să le întărească, și încă și mai tare are să întărească legăturile de iubire supunere, încredere, multămită și recunoscintă față de aceia, cari au lucrat pentru o sorte demnă de marele oficiu ce îl ocupă în societatea omenescă. *Preoției română unită e o preoție curat română*, și nu amestecată cu sînge rutén, cum sunt multe familii preoțesci ortodoxe din Bucovina. Preoției română unită păstorește un popor de un sînge și nu o amestecătură politică de 2—3 némuri. Preoției română unită e născută apröpe întrégă din poporul țeran și din preoți, și are o durere și iubire înăscută — tradițională atăt de mare cătră poporul român, încât nu există pe lume preoție ale căreia zile bune și zile rele să fie așa de crescute ca a poporului său cu a ei, pănă când între preoției ortodoxe din Bucovina affi și de aceia, cari se trudesc și ați a-și scöte originea din boeri și birocrați înalți, și cari și ați sdrobesc mai bucuros jargöne nemțesci-jidovesci în familiile lor, decăt dulcea limbă romănescă, — decî comparația e nepotrivită și temerea autorului nebasată.

Noi nu cerem „congruă grasă”, ci cerem congrua pe care o au ați toate celălalte confesiuni din patrie. Apoi credem, că un salariu de 800 fl. pentru un preot cu calificățiunea arătată mai sus, cine are pic de bunăvöintă și simț de dreptate față de această preoție mult cercată, nu îl va afla „congruă grasă”, deörece îl au ați funcționari și împiegați de la cele mai neînsemnate oficii și aplicații — cu câte 2

—4 clase gimnasiale și în multe casuri fără nici o pregătire specială, ci numai pe baza unei praxe de 1—2 ani în vre-o cancelarie, și și în decursul acestui timp remunerați și ajuturați. Notarilor eșiți din fabricile vechi — mulți cu 4 norme séu 1—2 clase gimnasiale — li-se pregătesce tocmai acum salarisarea cu 800 fl., pe lângă sumedenia de venite de tot felul; numai pentru bieții preoți români uniți sunt „congruă grasă“ 800 fl? Apoi nu a avut drept correspondentul „Gazetei“ când a scris, că plângerile noastre supără și sunt considerate de plângerile unor malconțenți?

Mai multă bunăvoință și iubire frățească, mai mult simț de dreptate și de adevăr, ar fi la loc și la timp.

Verax.

SCIRILE ȚILEI.

— 18 (2) Martie.

„Colonisări în M-Frata!“ Așa strigă învățătorul de la școala de stat din numita comună, d-l Nagy Sándor, în ultimul număr al diarului „Ellenzék“. Mai deunăși vedurăm, că în același diar un óse-care Armean apela la „Emke“ să facă școala maghiară în Giulatelec. Atât Giulatelec, cât și M-Frata sunt în cercul Mociului. În această din urmă comună este deja o școală de stat încă de la 1896, învățătorul de la această școală are deci alte dureri. El cere anume cu insistență să se aducă vr'o 60 de familii secuiesci și să le colonizeze în M-Frata. Se află aici de vândare vr'o 1200 de jughere, cari s'ar puté împărți foarte bine între coloniști. De nu se face asta, apoi cele 200 suflete de Unguri sunt amenințate cu peire, mai ales că Românii sunt aproape 2000 la număr. Rău este suferat d-l Nagy pe preotul gr.-cat. din M-Frata, pentru-că veghează asupra credincioșilor săi. După d-l Nagy, preotul gr.-cat. ar dice credincioșilor săi, că nici să se uite spre biserica unghurască, ér Românii să nu ia de nevastă vr'o Unguricioă până ce nu va trece la Români. Din contră, despre preotul gr. or. spune, că-i om cum se cade (derék), fiind-că lui i-se pôte mulțumi, că școala de stat are 70—80 de elevi...

Scumpirea pâinei și carnei. Duminecă publicul bucureșean a fost neplăcut surprins, aflând că pâinea s'a scumpit cu 5 bani la chilogram. Acestă urcare neașteptată o motivează brutarii prin faptul, că vagonul de grâu s'a urcat de-odată cu 200—400 lei, fapt de altfel foarte adevărat. După pâine a urmat scumpirea carnei. De Duminecă chilogramul se vinde în București cu 80 bani, în Iași cu 1 leu. — Dér nu numai în România a urmat această scumpire, ci și la noi. În Brașov de pildă chilogramul de carne de vită, ce se vindea până acum cu 46—48 cr., de erl începând se vinde cu 52 cr. (1 cor. 4 bani).

De la Făgăraș primim o veste foarte rea. Cu data de 29 Febr. n. ni-se scrie: „...Vineri în 26 Februarie la 4 ore d. a. protopopul Iuliu Dan din Făgăraș, aflat în cafeneaua de la „Lauritsch“, a fost în numele legii arestat. La această veste a cuprins mare spaimă pe toți prietini lui, cari au și încercat să-i ajute. însă toate sfertările și intervenirile unor persoane, cari se girază a fi cu influință, nu i-au putut ajuta nimic. Cercetarea durază deja de două țile și se vorbește, că mulțime de cambii falsificate de Iuliu Dan s'ar fi aflat până acum. Suma cambiiilor falsificate nu se scie încă, dér se dice că este mare. Mi-se spune, că la interogatoriu a recunoscut, că Joi c'o și înainte de a fi deținut, a șterpelit dinaintea contabilului de la „Furnica“ două cambii și a fugit cu ele la banca sășească din loc, ér doi membrii, cari erau acolo, au alergat după el cu capul gol, ca să-l prindă. A mai recunoscut multe alte, dér a și negat. Casul acesta a produs senzație mare în întreg comitatul. Știruri lungi de ómeni, cu cari Dan a stat în relații, se ved întrând și eșind meu de la judele instructor și prin

tote colțurile vești câte 3—4, cu deosebire preoți cari îl blastemă. Se mai vorbește că I. Dan ar avé încă câți-va colaboratori. — Un amic al dreptății“.

E de tot regretabil casul comunicat mai sus din toate punctele de vedere, și în deosebi fiind vorba aici de un protopop de la oraș, despre care cu greu îi vine omului a crede, că a putut să-și uite până intr'atăta de sine și de datorita și demnitătea sa.

Moldován Gergely acusat de nepatriotism. Ori cât s'ar pără de paradoxal, totuși este adevărat. Moldován Gergely dădăcit până acuma de opinia publică maghiară ca „patriot model“ — acuma a ajuns să fie și el acusat de nepatriotism. Intr'o fôie cu 1 cr. din Clușiu (Nr. de la 22 Febr.) sub titlul „Román nyelv a kolozsvári egyetemén“ (Limba română la universitatea din Clușiu), d-l Moldován este luat la refec pe tema nepatriotismului. Este de remarcat, că numita fôie este organul oficios al „Noului partid“ și prim-articolele le scrie de obicei însuși rectorul universității, maniacul Apathy. Moldován răspunde într'o altă fôie, scriind 10 colóne și desfășurându-și toate „meritele patriotice“, câte le-a făcut în lunga sa carieră pe terenul științific, literar și social maghiar. — Șovinismul este un maloch insașiabil. Nici jertfele aduse de Moldován Gergely nu l-au putut îmblândi!

Situațiunea financiară a statului român pe exercițiul 1903—1904, până la sfârșitul lui Ianuarie e următoarea: Incasările efectuate de la 1 Aprilie 1903 până la 31 Ianuarie 1904, au fost de lei 194.975.035.55 — față cu 195.026.853.76 încasati în același interval din exercițiul 1909—1903. Avem deci în exercițiul curent un minus la încasari de lei 51.818.25 față de cel trecut. Plățile efectuate de la 1 Aprilie 1903 până la 31 Ianuarie 1904 au fost de 170.418.161.44 lei. Față cu încasările pe același interval din exercițiul curent, avem un escedent de casă de lei 24.556.874.07.

Instructia publică în comitatul Hunedorei. Foile unghuresci aduc mari elogii inspectorului școlar Rethi Lajos din comitatul Hunedorei pentru activitatea, ce a desvolțat-o pe terenul instructiunii publice. În ultima congregațiune a comitatului, numitul inspector și-a făcut raportul, din care rezultă, că în acest comitat astăzi sunt 359 școli, 240 școli de repetiție, 455 puteri didactice și 27.732 elevi. Statul întreține 55 școli, 23 kișdedovuri, 4 asile permanente de copii și 47 asile de vară. Din copiii obligați 57.7% frecventează școala, ér numărul cunoscătorilor de carte la ultimul recensământ a fost 24.7%. — La anul 1871 nu erau în comitat, de cât 140 școli, dintre cari 124 confesionale, 15 comunale și 1 de stat, ér cunoscătorii de carte nu erau, decât 5%.

Miscarea poporațiunii în comunele rurale din România în intervalul de la 1 Ianuarie până la 31 Octombrie 1903, după tabloul serviciului statistic al ministeriului domeniilor publicat în „Monitorul Oficial“, a fost, precum urmază: Căsătorii 65.543; divorțuri 883; nasceri 188.715, dintre cari băieți 97.505, fete 91.220; morți 104.875, dintre care bărbați 54.711, femei 40.464. Resultatul este un escedent de nasceri de 83.850.

Cartea lui Timon Zoltán. Țilele acestea a apărut în limba maghiară la Arad o carte scrisă de Timon Zoltan, profesor la școala industrială a statului, fost profesor și în Brașov. Cartea pörta titlul: „Magyar kivándorlás és a nemzeti megúj-hodás politikája“. (Emigrarea maghiară și politica regenerării naționale) 286 pagini. Prețul 2 cor. 40 bani. În capitolele VI și IX autorul se ocupă și de destiunea naționalităților. În scrisórea, pe care d-l Timon o adresază redacției noastre odată cu trimiterea cărții dice între altele:

„Despre poporul român și inteligența română, din păcate, nu pot spune lucruri măgulitoare, dér în celea ce le spun nu mă călăuzesc ura, ci iubirea. Chiar și defectele și păcatele rasei mele încă le desvălesc toate fără milă, deóre-ce deca e vorba să se facă îndreptare, trebuie să constatăm înainte de toate, cum stăm și numai după aceea putem pași pe calea cea bună“.

N'am avut încă timp să cetim cartea d-lui Timon. Sperăm însă, că în curând ne vom puté ocupa cu ea mai în detail.

Statistica învățământului. În țilele acestea a apărut în București statistica învățământului secundar profesional, universitar și special pe anul școlar 1901—1902. Din această statistică reiese că învățământul secundar profesional pe acel exercițiu a fost propus în 75 școli de băieți și 32 școli de fete. În școlile secundare de băieți au funcționat și măestri. Populațiunea școlară din învățământul secundar de băieți a fost de 19.251 elevi înscriși, 15.452 prezenți la examen, 12.562 promovați și 3600 repetenți. În școlile secundare de fete au funcționat un număr de 386 profesóre și măestre. Populațiunea școlilor secundare de fete au fost de 4780 inscise, 4006 prezente la examen, 3209 promovate, 774 repetente. Elevii după confesiuni la școlile secundare au fost: 17.488 de rit ortodox, 252 de rit catolic, 1351 de rit mozaic și 160 alte confesii, ér elevele au fost 4403 ortodoxe, 44 catolice, 293 israelite și 110 de alte confesii. La universitatea din București au funcționat 83 profesori, la Iași 63, la școala de farmacie din capitală 2, la școala veterinară 6, la școala de belearte din București 15, ér la cea din Iași 5, la conservatorul de musică din București 24 și la cel din Iași 11. La universitatea din capitală au fost înscriși 3404 de studenți, ér la cea din Iași 629.

Navigația pe Dunăre. Deschiderea curselor de vapóre și de mărfuri ale societății de navigațiune unghară pe Dunăre, se va face la 17 c. când primul vapor de pasageri va pleca de la T-Severin în jos, ér de la Galați, în sus, Vineri, 20 Februarie v. Primul vapor de mărfuri va pleca în susul Dunărei, tot în ziua de 30 Februarie v.

Cui îi place să aibă grădină frumoasă cu flori și cu legume să cumpere semințele de la Edmund Mauthner în Budapesta strada Rottenbiller Nr. 33. Acestă firmă trimite la cerere franco Catalog ilustrat cu 226 pagini, care conține afără de semințele escelente de o reputație universală, și o mulțime de novități de flori interesante.

Din mișcările armatei române.

Cetim în „Cronica“ de la 18 Febr. v. Ministeriul de război a afișat în totă țera ordinele ce se dau anual relativ la dispozițiunile și regulile de urmat, atât pentru oficeri, ómeni de trupe, cât și pentru rechiziții.

Acestă publicație pentru anul curent, cuprinde mai multe date ca mai înainte.

În regiunea corpului I de armată ordinele afișate au fost precedate de instructiții precise adresate comandanților unităților, și ele au început să se esecute pe totă linia.

O mișcare de trupe chiar s'a început pentru concentrare și antrenare.

D-l general Gigartu Petre, comandantul divisei a doua de infanterie, a sosit Sâmbătă la Caracal, d'odată cu regim. 9 de artilerie.

D-l colonel Corvin, comandantul reg. 19 de infanterie Romană, dispusese ca ómenii din regimentul său, să dea ajutor Primăriei spre a curăți stratele de zăpadă și tot de-odată d-sa în fruntea regimentului compus din două bataliune, a eșit înaintea d-lui general.

Pe la órele 5 séra fanfarele se aud despre bariera Craiovei și publicul caracalean a eșit spre întâmpinarea vizitatorilor!

D-l general Gigartu a primit defilația pe strada Justiției:

Au defilat mai întâiu cele două bataliune ale regimentului local de infanterie, apoi regimentul 9 de artilerie și la urmă două escadrone din regimentul 2 călărași, sub comanda d-lui colonel Oprișanu.

Se așteptă sosirea regimentului 3 Olt, precum și a divizionului de roșiori aflate în garnisonă la Slatina.

Din cercetările făcute, oficerii spun,

că se vor face, în curs de mai multe țile, exerciții, prin prejurul Caracalului!

Să nu se uite, că acest oraș este așezat pe linia centrală a Olteniei și spre cari converg toate liniile căilor ferate din Oltenia; ér la capul liniei se află Corabia, vestita și istorica Corabie, pe unde trupele române au trecut în Bulgaria (1877).

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 2 Martie. Ministru-președinte Tisza va soma mâne pentru ultima-órá opoșiția, ca să renunțe la obstrucție. În cas de nereușită, va propune în consiliul de miniștri modificarea ad hoc a regulamentului camerei, și decă nici cu această nu va reuși, va disolva imediat camera

Paris, 2 Martie. 25.000 Ruși au sosit la malul manciurian al fluviului Yalu. 4000 din infanteria călare țin ocupate trecótorile coreane.

Londra, 1 Martie. „Daily Telegraph“ află, din Cingkaio, că 15 vase de război japoneze au deschis în dimineața țilei de 29 Februarie o puternică canonadă contra orașului Port-Arthur. Cruciașătorii ruși „Nowik“, „Askold“ și „Bajan“ și 4 torpilóre au fost trimise, ca să atace flota japoneză, dér au fost silité să se retragă. Pierderile Rușilor ar fi „Ashold“ cu totul stricat și gata să se scufunde, „Nowik“ grav stricat, un torpilor scufundat, cuirasatul „Retvisan“ din nou avariat. După o canonadă de 2 ore, flota japoneză s'a retras în ordine. Artileria rusă a fost trimisă în golul Pigeon.

Brest, 1 Martie. Diarul „Times“ primesce din Cemulpo o telegramă, care a putut scăpa necensurată de Japonesi, după care aceștia n'au debarcat în Corea decât 20.000 ómeni cu 6 baterii. Trupe rusesci, în număr de 3000, au ocupat în nordul Coreei diferite pozițiuni. Orașul Seul a fost fortificat de Japonesi.

Shanghai, 1 Martie. Lumea pe aici se așteptă la o mare bătălie între Ping-Jang și Andjon, pentru-că acolo sunt concentrate corpuri mari de armată.

„ALBINA“ institut de credit și de economii

Fătala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna Iulie Fair 1904.

Intrate:

Număr cu 1 Fair 1904 . cor.	38,034-14
Depuneri spre fructificare . . .	198,257-64
Cambii rescumpărate	331,903-43
Conturi curente	85,163-75
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	34,462-18
Imprumuturi pe produse	—
Monetă	283-40
Comisiuni, cupóne și efecte	19,269-14
Bani	66,999-85
Interese și provisiuni	19,576-17
Diverse	25,965-70
cor.	819,915-40

Eșite:

Depuneri spre fructificare . cor.	156,262-91
Cambii escomptate	332,406-—
Conto curent	103,429-70
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	18,316-—
Imprumuturi pe produse	—
Monetă	5,506-40
Comisiuni, cupóne și efecte	33,609-64
Interese și provisiuni	1,402-34
Spese și salare	3,619-93
Bani	125,603-81
Diverse	13,551-66
Număr cu 29 Fair 1904	26,207-01
cor.	819,915-40

Dr. N. Vecerdeea, Corneli Aisăr Săvuleanu
dirigent, cassar
Iosif Oncioiu,
contabil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Cărți de rugăciuni și predici.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III. Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodată pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fia-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predici dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de pr-ste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

„Cartea Durerii” de Emil Bougand, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolescu., editura lui Dr. E. Drănuș. Timișoara 1895. O cărticică de mângăiere sufletescă, care costă legată 3 corone (plus 10 bani porto).

„Cuvântări bisericesci de Massillon” traduse din originalul francez de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului creator eclesiastic francez. Predicile sunt împărțit de traducător după anul bisericesc *resăriten*, și fie care este pusă la acea Duminică sau sărbătoare, cu a cărei evanghelie se potrivește predica. Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbajiu ales. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Un candidat de avocat, cu stil perfect maghiar și român se primesce numai decât în cancelaria avocatului

Dr. Mátyás Lázár
Sibiu, Strada urezului nr. 11.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Martie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	116.55
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	208.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.—
Renta de hârtie austr.	99.30
Renta de argint austr.	99.25
Renta de aur austr.	118.05
Rente de corone austr. 4%	99.45
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.30
Losuri din 1860.	150.65
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	16.04
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	735.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	626.25
Napoleoniori	19.08
Mărci imperiale germane.	117.40
London vista.	240.35
Paris vista.	95.50
Note italiene	94.50

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Martie. n. 1904

Banconot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.96
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleoniori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusești	252.50	„	254
Sreis. fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25
Mărci germane	117.20	„	118.—
Lire turcești	21.50	„	21.60

UNT, OUË, Cașcaval, Slănină, Untură, Salam și Cărnuri afumate
cumpăria
JOSEF SCHMIDT, Wien,
II, Vereinsgasse 13.
9 25.1245.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, in toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Salonul de resturi, Strada neagră Nr. 35.

Subscriși avem onorea a aduce la cunoștința Onor. Dame că pentru

SESONUL de PRIMAVARĂ a sosit

cele mai moderne ștofe, cu prețuri mai scădute și ne rugăm ca nainte de a face cumpărături airea, în interesul propriu a ne onora cu visitarea depositului nostru:

ștofe de lână pentru dame, cele mai moderne colorii și desemnuri,

ștofe de lână pentru doiiu, cu diferite prețuri

mătăsuri colorate pentru bluse,

mătăsuri negre pentru bluse și rochii,

bluse, cretone, köper, voile de laine, pique,

oxfort etc. etc.

În fine recomandăm:

Stofe de lână pentru primăvară pe sama Domnilor.

Asortiment bogat și prețuri ieftine.

Cu totă stima

RESCHNER & SCHWARTZ.

Tote accesoriile cu preț foarte ieftin.

Tote accesoriile cu preț foarte ieftin.

Salonul de resturi, Strada neagră Nr. 35.

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

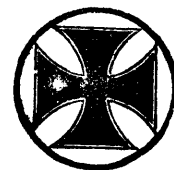
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și invioreză

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da imprejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, ameteii, țuituri de ureche, bătaie de inimă, sgărciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgărciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reaceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — *In cancelari mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu muțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite bani. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.*

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că *aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”, de ore-că „Ciasul-Volta” atăt în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost ofcă s'oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomană indeosebi*

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țera și streinătate e.c.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Vatabil din 1 Octomvrie st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Brașov la Bud pesta:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul mixt la óra 5-20 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. A ad la órele 10-26 m. séra.

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persoane la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 m. a. m.
- III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6-50 séra. (* Cerculă numai până în Fred. al)

- I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9-18 min. séra.
- III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7-41 min. dim. (care circula numai dela Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la óra 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Szereda.)
- II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la óra 6-10 m. séra. (*
- IV. Tren de pers. la órele 10.01 m. séra. (* au legătură dela Tușnad.)

Dela Brașov la Zêrnesci (gara Bartolomeiu)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-25 min. p. m.

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-07 min. p. m.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.